

зосередити у праві публічному... В сфері публічного права є безсумнівно права особисті, наприклад свобода пересування, свобода праці та промислу, свобода слова, недоторканність у порядку суду тощо, проте з ними не слід змішувати ті особисті права, якими визначаються саме приватні відносини, тобто відносини між окремими особами. Тут права особистої свободи та недоторканності мають для кожної особи таке ж значення, як і недоторканність права власності. Ці права повинні складати невід'ємне надбання приватного права вже тому, що ідея особи та прав особистості виникла безсумнівно спочатку на ґрунті приватних відносин, і потім вже отримала застосування та особливий розвиток в галузі права публічного.

Висловлене щодо значення особистості приводить нас до висновку, що наука цивільного права не може задовольнятися одними майновими правами. Останні, звичайно, утворюють переважачий елемент та особливо яскраво висувуються у судово – практичній практиці, тому і оточені найбільшою кількістю норм позитивного права. Але наука цивільного права не може ігнорувати й особистих прав, хоча би на долю останніх припадала невелика кількість правил чи положень, оскільки справа не у кількості, а у принциповій постановці науки: особа та права особи повинні складати фундамент цивільного права, тому що на них тримаються та без них немислимі всі інші цивільні інститути» [2, с. 183].

«Таким чином, знаходимо підтвердження погляду, про те що права особисті, оскільки ними визначаються відносини між окремими особами, належать до сфери приватного, а не публічного права. Цим розмежуванням не усувається той факт, що різні сфери суспільного життя по суті лише частини одного суспільного організму і тому знаходяться між собою у постійному стиканні, і зрозуміло, що приватний побут перебуває під впливом інтересів цілого суспільства. Проте різні сфери не повинні змішуватися, оскільки у кожній з них є свій вихідний початок та свої особливі інститути» [2, с. 183].

Принципи «індивідуальності», який характеризує область приватного права, виходить з поняття людини, як окремої особистості. Самостійність цього принципу не суперечить інтересам суспільства, навпаки: однією з суттєвих умов міцності всієї «суспільної побудови» слугує саме визнання особистості та особистої самостійності у приватному побуті» [2, с. 195].

С.В. Пахман не розглядав конкретні проблеми права інтелектуальної власності, однак його дослідження особистих прав можуть бути корисними і щодо вчення про право інтелектуальної власності.

Ю.С. Гамбаров також висловлював деякі міркування стосовно права інтелектуальної власності (у контексті побудови європейської концепції безтілесних речей, яка охоплює від римської концепції та яка обіймає всі блага, що не мають тілесного буття, але які захищаються об'єктивним правом). До таких безтілесних речей вчений відніс наукові, художні, промислові та інші духовні продукти людської діяльності, які мають майнову цінність, виступають предметом права та юридичного захисту – якщо не того ж змісту, як захист тілесних речей, але у близькій до нього формі абсолютних прав, що діють проти всіх та кожного. Ця обставина, на думку вченого, дає привод переносити на юридичні відносини щодо нематеріальних благ положення, визнані для юридичних відносини щодо тілесних речей [5, с. 589-590].

Біографія Ю.С. Гамбарова:

«Гамбаров (Гамбарян) Юрій Степанович (1850 р., Тифліс – 1926 р.) – російський, вірменський та український правознавець і соціолог, магістр цивільного права.

Походив з дворянської родини. Закінчив 1866 р. першу тифліську гімназію і 1870 р. юридичний факультет Московського університету» [2, с. 238].

Потім Ю.С. Гамбаров жив та працював у Тифлісі, поглиблював освіту у Гетінгенському університеті під керівництвом Р. Ієрінга. У 1880 р. захистив у Московському університеті дисертацію на здобуття ступіня магістра цивільного права за монографією «Добровольная и безвозмездная деятельность в чужом интересе вне договорного отношения и не по предписанию закона».

«Після того у жовтні 1880 р. він був обраний доцентом кафедри цивільного права Новоросійського університету. Тут правознавець читає лекції до 1882 р., потім протягом року перебував у закордонному відрядженні, далі відпрацював ще один навчальний рік і восени 1884 р. перейшов на посаду екстраординарного професора кафедри цивільного права Московського університету.

ЛІТЕРАТУРА

1. Юридичний інститут Одеського державного університету: історичний нарис / Під загал. ред. докт. юрид. наук, акад. А.С. Васильєва. — Одеса: АО БАХВА, 1996. — 160 с.
2. Антологія української юридичної думки. В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова) та ін. Том 6: Цивільне право / Упорядники: Я.М. Шевченко, І.Б. Усенко, Г.П. Тимченко, Т.І. Бондарук, С.Є. Морозова; відп. редактор Я.М. Шевченко. — К. : Видавничий Дім «Юридична книга», 2003. — 584 с.
3. Професори Одеського (Новоросійського) університету. Біографічний словник. В чотирьох томах. — Т. 1. — Одеса: «Астропринт», 2000. — С. 208 — 209.
4. Кашанин А.В. Обеспечение личного неимущественного интереса автора произведения в Великобритании и США // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. — 2010 . — № 2. — С. 23.
5. Гамбаров Ю. С. Гражданское право. Общая часть. — М. : Изд-во «Зерцало» (в серии «Русское юридическое наследие»), 2003. — 816 с.